

De waarde van de BEP voor K&K deelnemers

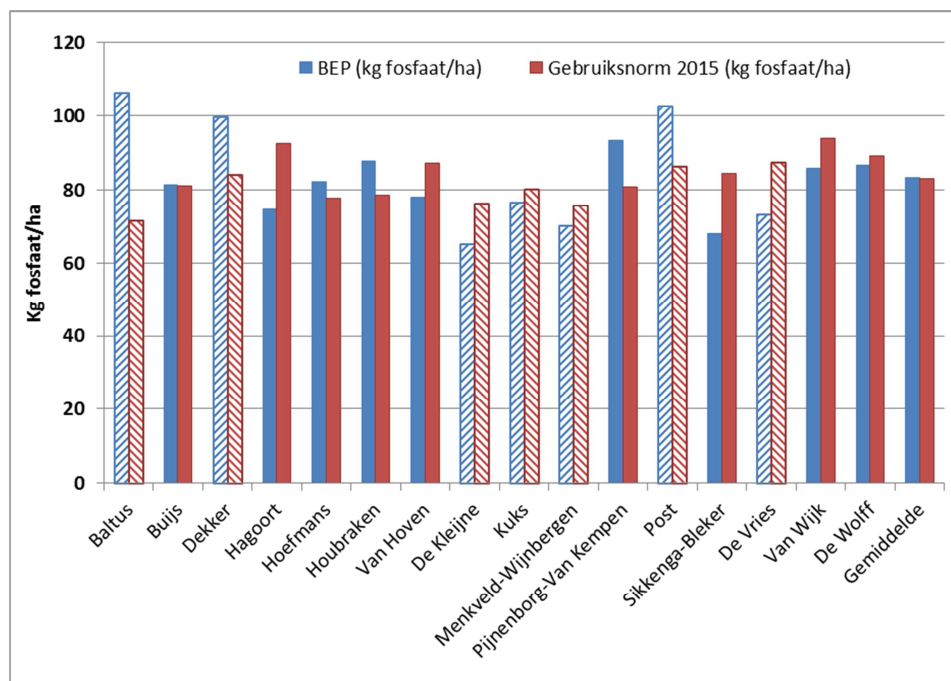
Gerjan Hilhorst

In het project Koeien & Kansen maken de deelnemers gebruik van de BEP. Dit is de bedrijfsspecifieke fosfaat gebruiksnorm die is gebaseerd op de fosfaatonttrekking van de gewassen en de fosfaattoestand van de bodem. Het gebruik van de BEP is interessant als deze hoger is dan de generieke norm.

De fosfaatbemesting van de gewassen kan dan omhoog zodat er een beter evenwicht ontstaat tussen bemesting en onttrekking. In onderstaande figuur staat van de Koeien & Kansen deelnemers de BEP en de generieke gebruiksnorm 2015. Het betreft de gemiddelde fosfaatonttrekking in 2011 t/m 2013 gecorrigeerd voor fosfaattoestand van de bodem. Uit de tabel blijkt dat op zeven van de zestien bedrijven de BEP hoger is dan de generieke norm. Het is maar de vraag of deze extra ruimte voor fosfaat op deze bedrijven ingevuld kan worden met dierlijke mest. Dit hangt af van wat bepalend is voor de mestafvoer: stikstof of fosfaat?

Op de gearceerde bedrijven in de figuur is fosfaat bepalend voor de mestafvoer en op de niet-gearceerde bedrijven stikstof. Voor alle bedrijven is gerekend met gehalten van 4,2 kg N/ton en 1,6 kg P₂O₅/ton.

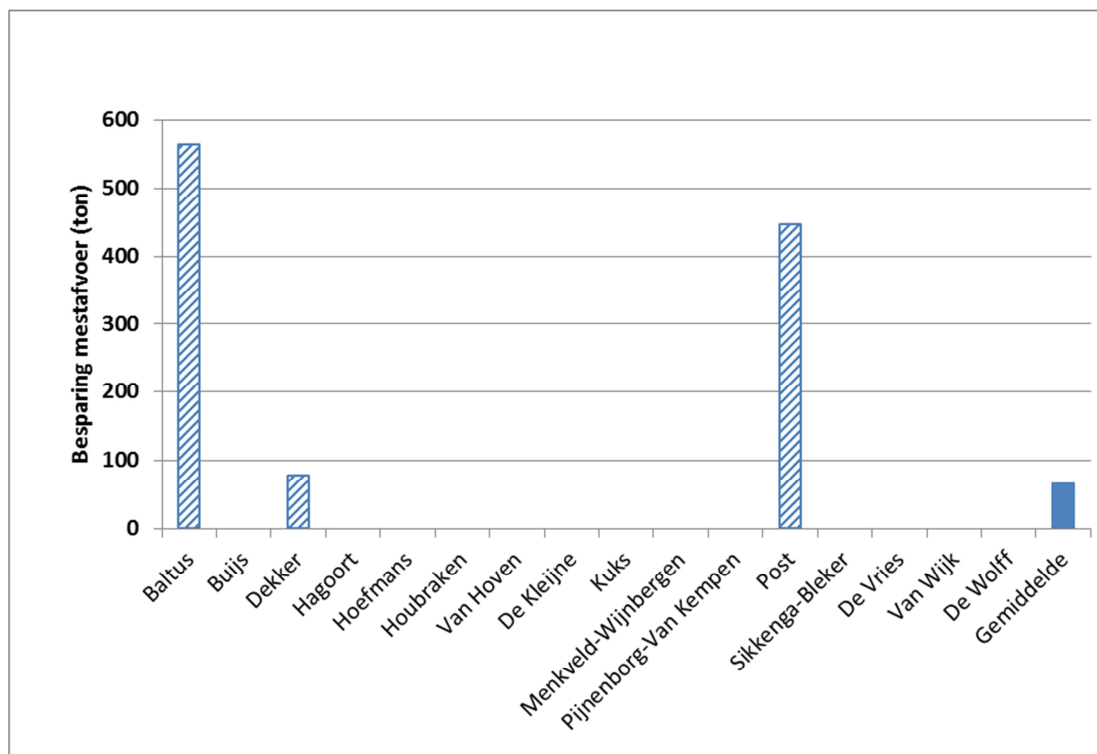
Figuur 1. De bedrijfsspecifieke gebruiksnorm voor fosfaat (BEP, gemiddelde fosfaatonttrekking in 2011 t/m 2013 gecorrigeerd voor fosfaattoestand van de bodem) voor de Koeien & Kansen bedrijven (blauwe staven) en de generieke gebruiksnorm voor fosfaat in 2015 (rode staven). Bij de gearceerde staven is fosfaat bepalend voor de mestafvoer en bij de effen staven is stikstof bepalend voor de mestafvoer

Fosfaat is bepalend op zeven bedrijven

Er zijn zeven bedrijven waar fosfaat bepalend is voor de hoeveelheid mestafvoer. Dit zijn niet dezelfde zeven bedrijven die een BEP hebben die hoger is dan de generieke norm. De extra fosfaatruimte die een BEP geeft kan alleen met dierlijke mest worden ingevuld als fosfaat bepalend is voor de mestafvoer. Er is dan immers binnen de stikstofnorm voor dierlijke mest (230 of 250 kg/ha bij derogatie) nog ruimte om dierlijke mest te plaatsen. Dit betekent dat alleen de bedrijven die een hogere BEP hebben dan de generieke norm en waar fosfaat bepalend is voor de mestafvoer een voordeel hebben bij toepassing van de BEP. Het voordeel is de plaatsing van meer dierlijke mest en daardoor besparing op mestafvoer en het beter kunnen bemesten van de gewassen naar onttrekking. In figuur 2 staat de besparing op mestafvoer.

Figuur 2. Besparing op mestafvoer bij de Koeien & Kansen – bedrijven door gebruik maken van de bedrijfsspecifieke fosfaatnorm (BEP)

Er zijn drie bedrijven die besparen op mestafvoer. Baltus bespaart 564 ton, Dekker 78 ton en Post 445 ton. Bij de overige 13 is stikstof bepalend voor de mestafvoer (9 stuks). Vier bedrijven hebben geen BEB voordeel. Door te streven naar een hogere gewasonttrekking en verlaging van de stikstofexcretie kunnen ook deze bedrijven een BEP voordeel realiseren.

Geen fosfaatkunstmest bij derogatie

Dit jaar is besloten dat derogatiebedrijven geen fosfaatkunstmest mogen gebruiken. Dit betekent dat de beschikbare fosfaatplaatsingsruimte alleen met dierlijke mest mag worden ingevuld. Hoeveel ruimte kan worden ingevuld is afhankelijk van de hoeveelheid dierlijke mest die moet worden afgevoerd vanwege de stikstofnorm of anders gezegd hoeveel fosfaat er met dierlijke mest op het bedrijf achterblijft. Bij Post kan de BEP norm bijna volledig met dierlijke mest worden ingevuld maar Baltus en Dekker kunnen een groot gedeelte van de beschikbare fosfaatruimte niet invullen. Deze bedrijven kunnen dus geen fosfaatevenwichtsbemesting toepassen.

Meer fosfaat op het bedrijf door mestscheiden

Door de mest te scheiden in een stikstofrijk en fosfaatarm deel en dit deel af te voeren kan er meer fosfaat op het bedrijf blijven. De vraag is of de huidige mestscheiders hier voldoende in slagen. Door te sturen op een hoge N/P verhouding in de excretie kan de fosfaatruimte beter worden ingevuld en kunnen de gewassen beter naar fosfaatbehoefte worden bemest. Een verhoging van de verhouding kan gerealiseerd worden door een verlaging van de stikstofexcretie en/of een verhoging van de fosfaatexcretie. Het laatste is een ongewenste situatie en staat haaks op de doelstelling die de veehouderijsector heeft.

